

[Knie-Andersen.]

ren var villig til at se på det, og det tror jeg kan blive meget positivt, så vi kan få løst det kedelige problem, der i virkeligheden eksisterer på dette område.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af byggelov.

(Lovforslag nr. 138. Fremsat 13/1 76).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ejler Koch (S):

Det foreliggende forslag til lov om ændring af byggelov er helt i overensstemmelse med den betænkning, som folketingets boligudvalg afgav i foråret, hvor man opfordrede ministeren til at fremsætte ændringsforslag til byggeloven, og jeg kan derfor på socialdemokratiets vegne naturligvis tilslutte mig det foreliggende forslag.

Derimod har jeg 3 spørgsmål, som vi drøftede under udvalgsarbejdet uden at nå til vejs ende, og jeg vil godt spørge ministeren, hvordan det går med disse sager.

Det første er spørgsmålet om hele problemstillingen omkring forenklingen af byggesagsbehandlingen og herunder spørgsmålet om byggesjusk. Der var vi langt inde i forhandlingerne i udvalget, og jeg vil gerne høre, om ministeren har noget nyt at fortælle os i denne sag.

Det andet, jeg godt vil spørge om, er, hvordan det går med de forhandlinger, som ministeren redegør for i fremsættelsestalen, med landboorganisationerne om landbrugs-erhvervenes avls- og driftsbygninger for at høre, hvilke resultater man når til her efter deres inddragelse under selve byggeloven.

For det tredje vil jeg godt nævne spørgsmålet om de økonomiske konsekvensbereg-

niner af ændringerne i byggeloven. Hvad er omkostningerne ved de yderligere krav, der stilles? Har ministeren nogle yderligere oplysninger at give om disse komplicerede problemer omkring konsekvensberegningerne af ændringerne i reglerne?

Knie-Andersen (V):

Boligministeren har ved fremsættelse af forslag til lov om ændring af byggelov indfriet en række af de opfordringer, der blev givet i den betænkning, som boligudvalget sidste sommer afgav over forslaget til byggelov. Jeg skal her kort gennemgå venstres stilling til de enkelte punkter i det fremsatte lovforslag.

Venstre kan give tilslutning til, at der kan stilles krav om sikkerhedsstillelse som garanti for udførelse af afskærmningsforanstaltninger, inden et byggeri tages i brug. Vi mener, at den foreslåede ændring er en rimelig beskyttelse af almindelige mennesker, der ikke har erfaring i hushandler.

Med hensyn til det foreslåede krav til f. eks. offentlige kontorer, biografer og kirker om, at der ved opførelse og indretning skal tages hensyn til bevægelses- og orienteringssvækkede personer, kan venstre også her give tilslutning. Vi finder det naturligt, at der i dagliglivet tages størst muligt hensyn til vore handicappede medborgere.

Hvad derimod angår forslaget om, at der i bygningsreglementet optages bestemmelser om indretning af sundheds- og velfærdsforanstaltninger for de ansatte, er der et lille problem. Vi er i princippet sympatisk indstillet, men mener dog, at spørgsmålet kræver en nøjere undersøgelse i udvalget. Det er specielt omfanget af de med indretningen forbundne udgifter, vi mener bør kortlægges. Venstre finder det rimeligt, at de i erhvervslivet ansatte har gode vilkår, men omfanget af indretningen af faciliteter skal være rimeligt.

Ministeren har i sin skriftlige fremsættelse gjort nogle bemærkninger om byggesagsbehandlingen, for så vidt angår landbrugets drifts- og avlsbygninger i landzone. Jeg fortolker disse bemærkninger derhen, at ministeren efter forhandling med landbrugsorganisationerne inden byggelovens ikrafttræden i 1977 er rede til med benyttelse af dispensationsbestemmelsen at undgå byggesagsbehandling, når der er tale om opførelse eller

[Knie-Andersen.]

ændring af landbrugets avls- og driftsbygninger i landzone. Denne fornuftige beslutning understreger ministerens evne til at undgå unødvendig og fordyrende administration, når sådan kan spares.

Boligudvalget pålagde ligeledes sidste sommer ministeren at overveje at fremsætte forslag til løsning af de alvorlige problemer omkring byggesjusk samt til at overveje, hvilke garantier der er forbundet med udstedelse af bygningsattest. Disse problemer er meget alvorlige og må og skal finde en rimelig løsning. Jeg kan over for ministeren understrege problemets alvor ved at oplyse, at jeg har været ude for og kan dokumentere tilfælde, hvor kommuner f. eks. har udstedt bygningsattest på en garage, der end ikke var påbegyndt opført.

Endelig skal jeg nævne boligudvalgets ønske om, at der fastsættes ensartede bestemmelser for kommunalbestyrelsers adgang til at opkræve parkeringsfundsbidrag som vilkår for fravigelse af tilvejebringelse af parkeringspladser på egen grund.

Jeg vil gerne takke for, at ministeren loyalt har fulgt boligudvalgets ønsker om fremsættelse af disse forslag om ændringer, og vi glæder os også til snart at kunne behandle forslag på de øvrige områder, jeg har omtalt.

Kirsten Jacobsen (FP):

Jeg kan som den tidligere ordfører give tilslutning til nogle af de ændringer, som ministeren her har foreslået, bl. a. at man i offentlige bygninger tager hensyn til handicappede personer, og jeg kan også tilsige en nogenlunde positiv indstilling til, at man kan forlange sikkerhedsstillelse for fællesanlæg og afskærmningsforanstaltninger, hvormod jeg ligesom venstres ordfører er bekymret for forslaget om et nyt stk. 2 i § 6 om regler for sundheds- og velfærdsforanstaltninger for de ansatte. Jeg er af den opfattelse, at man her muligvis kommer ud i nogle omkostninger, som det ikke er rimeligt at pålægge ved en bemyndigelsesparagraf.

Så vil jeg bare ganske kort nævne de i punkt 4 fastsatte gebyrer. Jeg finder det også i denne forbindelse forkasteligt, at det offentlige igennem lovgivningen tiltvinger sig en bedre pantesikring, end andre pant-

havere har, at man skal kunne gå ind foran øvrige prioritethavere med det resultat, at en ejendoms øvrige panthavere af privat karakter kan opsigge endog somme tider meget store pantebreve og sætte en ejendom til tvangsauktion, fordi manden ikke har nogen mulighed for at indfri et privat pantebrev på måske 200.000 kr., og det skal være forårsaget af måske et gebyr på 40 eller 50 kr., der bliver smækket ind foran. Det finder jeg ganske urimeligt. Det må være rimeligt, at det offentlige sikrer sig på samme måde som alle øvrige pant- og udlægshavere.

Aase Olesen (RV):

Det radikale venstre kan umiddelbart tilslutte sig punkterne 1 og 4 i lovforslaget. Det, jeg siger nu, gælder de to øvrige punkter, 2 og 3. Jeg må med det samme sige, at det radikale venstre ønsker ikke at udstede nogen blankocheck til boligministeren.

Det er herfra blevet nævnt, at det var loyalt af ministeren at fremsætte de forslag, som udvalget har bedt ham om, og derfor vil jeg godt spørge, om ikke også boligministeren har læst lidt videre i betænkningen. Jeg vil gerne her citere noget af betænkningen, for det havde været rart, om loyaliteten havde strakt sig så langt.

I betænkningen til forslag til byggelov vedtaget den 10. juni 1975 står der:

„Boligministeren har under udvalgsarbejdet oplyst, at der vil blive iværksat en række konsekvensberegninger, således at der til forslaget til ændringer af det gældende bygningsreglement kan foreligge økonomiske opstillinger over såvel de drifts- som anlægsmæssige konsekvenser af forslagens gennemførelse.

Udvalget med undtagelse af fremskridtspartiets medlemmer henstiller, at der, når der er tale om væsentlige økonomiske konsekvenser, stræbes efter, at boligudvalget orienteres om sådanne ændringer.“

Det har ikke været mig muligt i dag eller før at finde disse overvejelser og beregninger, og jeg beklager altså, at de ikke er fremkommet endnu.

Vi har ikke ændret holdning. Ministeren vil vide, at da man i udvalget talte om eventuelt at udvide beføjelserne til også at omfatte de områder, der nu er med i loven, sagde vi, at det måtte gælde, hvad vi havde

[Aase Olesen.]

sagt om det øvrige, at vi ville gerne se, hvilke konsekvenser, økonomiske og andre, der var af sådanne bestemmelser.

Det er ikke udvalget som sådant, der direkte har bedt ministeren om at fremsætte forslag. Vi sagde i den nævnte betænkning, og jeg citerer igen:

„Udvalget med undtagelse af fremskridtspartiets medlemmer mener, at forslaget bør overvejes udvidet til også at omfatte kontor- og erhvervsbyggeri, og boligministeren vil i givet fald fremsætte ændringsforslag herom.“

Jeg mener, at denne betænkning skal ses i sammenhæng, og dette „i givet fald“ beder jeg om må blive taget sådan — boligministeren ved, hvem der har fået det ind at stå der — at vi naturligvis ville have nogle overvejelser om, hvad de forslag, vi behandler i dag, vil betyde.

Der er ingen vurderinger, der er ingen oplysninger, der er end ikke en antydning af, hvordan et reglement skal se ud f. eks. for et privat kontorbyggeri. Skal der være elevatorer i en toetages kontorbygning? Skal vi indrette enhver købmandsbutik sådan, at alle kan køre ind i den? Vi har principielt ikke spor imod, at der tages rimeligt hensyn til handicappede, men det må være rimeligt at forlange her fra talerstolen, at ministeren siger noget om, hvor meget det skal koste, og hvordan det overhovedet tænkes praktiseret. Hvis ministeren vil komme med sådanne oplysninger her, er det radikale venstre til at tale med — ikke før.

Haustrup Clemmensen (KF):

Jeg vil gerne på det konservative folkepartis vegne sige, at vi er parate til i boligudvalget at medvirke til at undersøge disse spørgsmål yderligere. Rent umiddelbart finder vi, at punkterne 1 og 2 kan få vor medvirken.

Vi vil meget gerne være med til at overveje og undersøge, hvilke konsekvenser også økonomisk punkt 3 kan få, og vi er ligesom flere af de andre ordførere interesserede i, at hele spørgsmålet om byggesjusk bringes videre. Det er et så stort og væsentligt spørgsmål, og erfaringerne er så sørgelige, at det i høj grad er nødvendigt.

Vi er altså parate til i boligudvalget at gå i arbejdstøjet på dette grundlag.

Kaj Hansen (DKP):

Kommunisterne er positivt indstillet over for de ændringer i byggeloven, som her foreslås.

Der er nogle spørgsmål, vi vil stille, men jeg skal her kun opholde mig ved punkt 3, fordi det i virkeligheden er et meget vigtigt spørgsmål, der her er tale om, netop hvorledes indretningen skal være i erhvervsbyggeri med hensyn til sanitære forhold og mange andre ting.

Det er rigtigt, at dette hidtil kun har sorteret under arbejderbeskyttelseslovgivningen, men det har været meget upraktisk, fordi det har vist sig mange gange med hensyn til erhvervsbyggeri og indretning af sanitære forhold, spisestue og alle den slags ting, at spørgsmålet skulle have været rejst på et meget tidligere tidspunkt netop i forbindelse med en byggesags behandling — og det er jo det, der foreslås her — således at en række bestemmelser nedfældes i bygningsreglementet, således at de erhvervsdrivende ganske nøje ved, hvilke krav der stilles til sanitære forhold, spisestuer og meget andet.

Det, jeg måske kunne savne, var i og for sig, hvad det er for bestemmelser, ministeren kunne tænke sig. Det kan man ikke se af lovforslaget, og det er jo nok så vigtigt i den sidste ende, hvordan disse bestemmelser bliver udformet. Men det får vi formodentlig et udkast til i udvalget.

Wilhelm (VS):

Hvad angår lovforslagets punkt 2 og 3, mener jeg, at vanskeligheden er den samme, som den er i byggeloven i det hele taget, og som vi påpegede det sidste år, da vi havde byggeloven oppe generelt, nemlig at det er en bemyndigelseslov, at der ikke er noget som helst reelt at tage stilling til. Der var vist et eller andet med afstanden fra skel, det var det eneste konkrete, man i folketinget havde at tage stilling til. Hele resten var noget, der var overladt til ministerens bemyndigelse.

Vi er da enige i, at der bør være regler svarende til det, der er sigtet med punkt 2 og punkt 3 her. Men en anden svaghed ved

[Wilhelm.]

det — det kan godt være, det bare er tradition i sprogbrugen i en sådan lovgivning — er, at der ikke engang står, at der skal være sådanne bestemmelser i bygningsreglementet, men at der, som der gjorde på alle punkterne så at sige sidste år i den generelle gennemgang af det, står, at der kan i bygningsreglementet indsættes regler om dit og dat.

Jeg mener som et par tidligere ordførere her, at det er lidt uanstændigt at forlange, at folketinget skal tage stilling til dette lovforslag, før vi har set, hvad der vil blive ministerens udkast til disse bestemmelser i bygningsreglementet.

Om det første punkt i dette lovforslag skal jeg sige, at vi selvfølgelig kan støtte disse bestemmelser om, at man skal lave afskærmningsforanstaltninger. Men jeg skal nok så meget beklage, at man nu har begrænset sig dertil, og jeg skal erindre om, at det, der oprindelig stod at man ønskede med dette punkt, og det, der oprindelig indgik i fysisk planlægningsudvalgs behandling af kommuneplanlovsforslaget, var, at man her skulle have regler om sikkerhedsstillelse, også når det gjaldt friarealer, når det gjaldt fælles vaskeri, når det gjaldt børneinstitutioner osv. Nu er det altså begrænset til disse afskærmningsforanstaltninger, hvis byggeriet ligger op til en motorvej eller noget i den retning. Det er en sørgelig indskrænkning. Man må stille sig selv det spørgsmål, om man stadig væk tror, at beboerne kan leve og trives i et nok så godt — og som regel er det ikke for godt — nybyggeri, hvor der ikke er disse fælles friarealer, hvor der ikke er disse fælles vaskerier, børneinstitutioner osv. Jeg synes, det er en ynkelig motivering at sige, at reglen om sikkerhedsstillelse er en nydannelse og ikke er brugt før, derfor må man gå i gang i det små, og det er altså afskærmningsbestemmelserne. Jeg synes, det er sørgeligt, at man ikke har kunnet komme længere. Vi kan selvfølgelig ikke ligefrem gå imod, at man vedtager det her om afskærmningsbestemmelserne, men det skal dog påtåles, at man har fjernet alle de andre ting, at det stadig væk kan være sådan, at man de første 2-3 år ude i et nybyggeri faktisk farer rundt på en pløjemark til og fra sin bolig, at der ikke er disse regler

om hverken den ene eller den anden garanti for de fælles faciliteter.

Boligministeren (Helge Nielsen):

Jeg vil takke for den gennemgående positive holdning til hele eller dele af lovforslaget, der har fundet udtryk her ved første behandling.

Der er rejst en række spørgsmål af mere teknisk karakter i forhold til dette lovforslag, ønsket om udvidelse af nogle af paragrafferne og ikke mindst det, som hr. Wilhelm var inde på om en udvidelse på en række andre områder. Det er spørgsmål, der bedre kan diskuteres i udvalget, og det er jeg da også meget villig til.

De mere generelle spørgsmål, som jo er spørgsmål, der ligesom har overvintret fra sidste gang, denne lov var til behandling i sidste samling, var de 3 spørgsmål, som hr. Ejler Koch stillede mig, og som egentlig gik igen hos flere af ordførerne.

Det var først spørgsmålet om byggesagsforenkling og byggesjusk. Her kan jeg understrege, at det er min agt som led i bestræbelserne på at forenkle og betrygge forholdene på parcelhusmarkedet, inden folketingets samling slutter, at fremsætte et lovforslag om tvungen varedeklaration for nybyggede typehuse i forbindelse med en leveringsordning gældende for alt enfamiliesbyggeri. Det er tanken at lægge dette frem til forhandling, inden folketinget tager på sommerferie, og så på baggrund af de erfaringer, vi får med udvalgs- og førstebehandlingen, at genfremsætte lovforslaget i den nye samling.

Hvad vi vil opnå ved dette, er, at vi ved deklamationer kan sikre køberen klare og tilstrækkelige oplysninger til bedømmelse og sammenligning af disse huse, deres pris, og hvad der ellers har interesse, og også ved leveringsbetingelserne sikre køberen, at han får et typehus, som er deklareret, ligesom det gennem garantimidler sikres køberen, at han uden ekstraudgift kan få udbedret, hvad der måtte findes af fejl og mangler i forhold til deklamationen, det være sig byggesjusk eller byggefejl.

Vedrørende det andet spørgsmål, som også flere af ordførerne var inde på vedrørende jordbrugernes avls- og driftsbygninger, er der, som jeg har oplyst i min frem-

[Bølgeministeren.]

sættelse, nedsat en arbejdsgruppe, som behandler spørgsmålet om byggelovgivningens anvendelse på jordbrugernes avls- og driftsbygninger. Arbejdsgruppen er ved at afslutte sit arbejde, og forhandlingerne med landboorganisationerne kan derfor forventes påbegyndt i nær fremtid. Jeg skal holde udvalget underrettet om det videre arbejde med disse ting.

Endelig er der spørgsmålet om konsekvensberegningerne, som også fru Aase Olesen meget vredt bebrejdede mig at man ikke kunne sige mere om på nuværende tidspunkt, end tilfældet var. Jeg har noteret mig og er da helt klar over, at der under udvalgsbehandlingen af forslaget sidste år var et flertal af udvalgsmedlemmerne, der stræbte efter at få en sådan orientering. Også ved anden behandling noterede jeg mig udvalgets henstilling. Det vil jeg fortsat henholde mig til. Jeg kan tilføje, at der som følge af energisituationen arbejdes på at indføre skærpede regler om bygningernes isolering i bygningsreglementet, og ved udarbejdelsen af disse regler har man lagt stor vægt på at få tilvejebragt økonomiske konsekvensberegninger. Det vil jeg også godt vende tilbage til udvalget med. Jeg er meget forstående over for fru Aase Olesens synspunkter og vil gøre, hvad der er muligt for at gøre fru Aase Olesen glad igen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Der er ikke mere på dagsordenen.

Medlemmer af folketinget Ib Nørlund og Gert Petersen har meddelt mig, at de ønsker til justitsministeren at stille følgende:

Forespørgsel.

„Hvilke foranstaltninger vil ministeren træffe for at garantere borgernes grundlovsmæssige rettigheder mod krænkelse foreta-

get af enkeltpersoner, grupper og efterrettingsorganisationer?“

(Foresp. nr. X).

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 30. januar, kl. 11 med følgende dagsorden:

- 1) *Spørgsmål om fremme af forespørgsel til justitsministeren af Ib Nørlund og Gert Petersen.*
- 2) *Tredje behandling af:*
Forslag til lov om ændring af lov om statens tekniske prøvenævn.
- 3) *Anden behandling af:*
Forslag til lov om lige løn til mænd og kvinder.
- 4) *Anden behandling af:*
Forslag til lov om prisdæmpning.
- 5) *Første behandling af:*
Forslag til lov om statstilskud m. v. til museer.
- 6) *Første behandling af:*
Forslag til lov om ændring af lov om Danmarks biblioteksskole.
- 7) *Første behandling af:*
Forslag til lov om ændring af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed [af Poul Dam m. fl.].
- 8) *Første behandling af:*
Forslag til lov om den skatteyderbetalte videnskabelige forskning [af Wamberg m. fl.].
- 9) *Første behandling af:*
Forslag til lov om ændring af lov om restaurations- og hotelvirksomhed m. v. [af Aksel Knudsen m. fl.].

Mødet hævet kl. 15.09.